

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت خطی، شبه عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می تواند با معرفی گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می دهد [و سپس سوگند توسط خواهان ادا می شود].

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورت لزوم از سوگند، حق وی ساقط می شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق مدعی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وارث هریک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نماید چنانچه بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وارث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنبه جنسی آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خدا متعال به سایر زبانها ادا گردد و در صورت نیاز به تغلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را در وقت، مکان و الفاظ تعیین می نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان برای سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورتجلسه می گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت برای طرفین را احضار می نماید. در احضارنامه علت حضور قید می گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. درخواست شفاهی در صورت مجلس نوشته شده و به امضای درخواست کننده می رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می توان انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد.

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت خطی، شبه عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می تواند با معرفی گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می دهد [و سپس سوگند توسط خواهان ادا می شود].

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورت لزوم از سوگند، حق وی ساقط می شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق مدعی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وارث هریک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نماید چنانچه بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وارث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنبه جنسی آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خدا متعال به سایر زبانها ادا گردد و در صورت نیاز به تغلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را در وقت، مکان و الفاظ تعیین می نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان برای سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورتجلسه می گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت برای طرفین را احضار می نماید. در احضارنامه علت حضور قید می گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. درخواست شفاهی در صورت مجلس نوشته شده و به امضای درخواست کننده می رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می توان انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد.

مبحث هشتم) نیابت قضایی

ماده ۲۸۰. در هر موردی که رسیدگی به دلایلی، از قبیل تحقیقات از مطلعین و گواهان یا مصلحتی و یا هر اقدام دیگری که می بایست خارج از مقر دادگاه رسیدگی کننده به دعوا گیرد و مباشرت دادگاه شرط نباشد، مرجع مذکور به دادگاه صلاحیتدار محل نیابت می دهد تا حسب مورد اقدام لازم معمول و نتیجه را طی صورت مجلس به دادگاه نیابت دهنده اعلام نماید. اقدامات مذکور در صورتی معتبر خواهد بود که مورد وثوق دادگاه باشد.

ماده ۲۸۱. در مواردی که تحقیقات باید خارج از کشور ایران به عمل آید، دادگاه در حدود صلاحیت خود می تواند به دولت ایران و کشور مورد نظر، به دادگاه کشوری که تحقیقات باید در آن انجام شود نیابت می دهد تا تحقیقات را به عمل آورده و صورت مجلس را ارسال دارد. در صورتی که تحقیقات معموله در خارج از کشور متوقف بر وثوق دادگاه به نتیجه تحقیقات نیابت دهنده نباشد، دادگاههای ایران می توانند به شرط معامله متقابل، نیابتی که از طرف دادگاههای خارجی در خارج از کشور انجام می شود قبول کنند.

ماده ۲۸۲. دادگاههای ایران می توانند به شرط معامله متقابل، نیابتی که از طرف دادگاههای خارجی در خارج از کشور انجام می شود قبول کنند. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان برای سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورتجلسه می گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

فصل یازدهم) رأی

مبحث اول) صدور و انشای رأی

ماده ۲۸۴. پس از اعلام ختم دادرسی در صورت امکان دادگاه در همان جلسه انشای رأی می نماید. در صورتی که دادگاه در خارج از کشور باشد، رأی در وقت وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع ادعای مدعی یاد خواهد شد.

۴. اسم، نشانی و شغل مخترع، در صورتی که متقاضی شخص مخترع نباشد.
 ۵. عنوان اختراع به نحوی که اختراع ادعایی را مشخص سازد و مشتمل بر کلمات «بهرتر» و غیره نبوده و ترجیحاً بین سه تا ۱۰ کلمه باشد؛
 ۶. تاریخ، محل و شماره اظهارنامه یا گواهینامه اختراع در خارج، در صورت درج حق تقدم؛
 ۷. اطلاعات مربوط به اظهارنامه اصلی در صورت تکمیلی بودن اختراع؛
 ۸. تعداد صفحات توصیف، ادعاها، خلاصه توصیف اختراع و نقشه‌ها؛
 ۹. تعیین طبقه اختراع بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی اختراعات؛
 ۱۰. تعیین ضمائ.

تبصره ۱: در صورت تسلیم اظهارنامه و سایر اسناد مربوط توسط اشخاص حقوقی، آن‌ها از طرف اشخاص مجاز، ضروری است.
 تبصره ۲: اسم و نشانی متقاضی مقیم خارج از کشور، علاوه بر فارسی باید به حروف لاتین و با همان حروف نیز ثبت و آگهی شود.
 ماده ۶. مدارک زیر باید ضمیمه اظهارنامه شود: (۱) توصیف اختراع؛ (۲) ادعا یا ادعاهای اختراع؛ (۳) خلاصه‌ای از توصیف اختراع؛ (۴) نقشه یا نقشه‌ها، در صورت لزوم؛ (۵) مدارک مثبت متقاضی و مخترع؛ (۶) درخواست کتبی مبنی بر عدم ذکر اسم مخترع، چنانچه مخترع غیر مقیم باشد؛ (۷) مدارک مربوط به حق تقدم که باید همزمان با تسلیم اظهارنامه یا حداقل ظرف ۱۵ روز از آن تاریخ تسلیم شود؛ (۸) رسید مربوط به پرداخت هزینه‌های قانونی مدارک نمایندگی، در صورتی که تقاضا توسط نماینده قانونی به عمل آید.
 تبصره ۱: چنانچه اظهارنامه در زمان تقاضا فاقد شرایط مقرر در ماده ۱۱ قانون باشد، ثبت از متقاضی دعوت خواهد کرد تا از تاریخ ابلاغ ظرف ۳۰ روز اصلاحات لازم را در مهلت تعیین شده و تاریخ تقاضا همان تاریخ دریافت اصلاحات مذکور خواهد بود. اگر در مهلت تعیین شده صلاح صورت نگیرد، اظهارنامه کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد. این مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور ۶۰ روز می‌باشد.
 تبصره ۲: اگر در اظهارنامه به نقشه‌هایی اشاره شود که در آن درج یا ضمیمه نشده است، ثبت از متقاضی دعوت می‌کند تا نقشه‌ها را ظرف ۳۰ روز ارائه دهد. در صورت ارائه، تاریخ تقاضا همان تاریخ تقاضا تلقی خواهد شد. در غیر این صورت، مرجع ثبت، تاریخ تقاضای همان تاریخ دریافت اظهارنامه قید نموده و اشاره به نقشه‌ها را کان‌لم‌یکن تلقی خواهد کرد.
 مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور ۶۰ روز می‌باشد.
 ۷. هر صفحه از توصیف، ادعا، خلاصه توصیف و نقشه اختراع باید توسط متقاضی یا نماینده او امضا گردد.

قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی ... ۷۸۷

نقسی می‌تواند از حق تقدم یا حق تقدم‌هایی که از نظر موضوعی مرتبط با آن اظهارنامه است، استفاده کند.
 ۱۰. توصیف اختراع باید صریح و همراه با جزئیات کامل و مشتمل بر نکات زیر باشد:
 ۱. عنوان اختراع به گونه‌ای که در اظهارنامه ذکر گردیده است،
 ۲. زمینه فنی اختراع مربوط،
 ۳. مشکل فنی و بیان اهداف اختراع،
 ۴. شرح وضعیت دانش پیشین و سابقه پیشرفت‌هایی که در رابطه با اختراع ادعایی وجود دارد، به نحوی که برای درک و بررسی جدید بودن اختراع کفایت کند،
 ۵. راه‌راه‌ها، نقشه‌ها، نمودارها در صورت وجود، به نحوی که یک متخصص در آن زمینه بتواند اختراع را درک و ارتباط اجزای آن را دریابد. ارجاع به شماره‌هایی که برای بیان ویژگی‌های اختراع در نقشه آمده است الزامی است،
 ۶. بیان واضح و دقیق مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین، به نحوی که برای درک و بررسی جدید بودن اختراع و تاثیر فنی آن را روشن سازد،
 ۷. توضیح حداقل یک روش اجرایی برای به کارگیری اختراع،
 ۸. ذکر صریح کاربرد صنعتی اختراع در صورتی که ماهیت اختراع گویای این امر نباشد.
 ۹. ادعای اختراع باید عناصر اختراعی را که حمایت از آن درخواست شده است، در چارچوب مشخصه‌های فنی تعیین کند. هر اختراع می‌تواند مشتمل بر یک یا چند ادعا باشد.
 ۱۰. ادعا یا ادعاها باید صریح و منجز بوده و دارای شرایط زیر باشند:
 ۱. معقول بودن تعداد آن‌ها با توجه به ماهیت اختراع و شماره‌گذاری ترتیبی آن‌ها در صورت تعدد،
 ۲. از اطلاعات افشاشده در توصیف اختراع فراتر نرود و به طور کامل در توصیف اثبات و ارزیابی فنی قابل حمایت را با استفاده از جملات مثبت، بیان نماید،
 ۳. جز در موارد غیر قابل اجتناب، از ارجاع به نقشه‌ها یا توصیف امتناع گردد و تا حد ممکن از به کار بردن عباراتی مانند «همان طور که در توصیف آمد» یا «همان طور که در نقشه‌ها نشان داده شده» خودداری شود،
 ۴. در صورتی که برای فهم ادعا ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از بیان ادعا، شماره نقشه و علامت مشخص‌کننده آن در داخل پرانتز ذکر گردد،
 ۵. مشتمل بر شیوه اجرا و مزایای اختراع نباشد.
 ۱۱. ادعا یا ادعاها ممکن است ناظر بر فرآورده، فرایند، فرایند و ... باشد.

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، ثمن معامله، مال الاجاره، جنایات، مهریه، نفقه، ضمان به تلف یا اتلاف، همچنین دعاوی غیر مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، مقصود از آن مال است، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، شبه عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می تواند با معرفی یک گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می دهد [و] سپس سوگند توسط خواهان ادا می شود.

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورت لزوم از سوگند، حق وی ساقط می شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای او اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق وی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وراث هر یک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نمایند چنانچه بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وراث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه بینه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنبه جزایی آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خداوند متعال به سایر زبانها ادا گردد و در صورت نیاز به تغلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را از زمان، مکان و الفاظ تعیین می نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان در سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورت جلسه می گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت تعیین طرفین را احضار می نماید. در احضار نامه علت حضور قید می گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. درخواست شفاهی در صورت مجلس نوشته شده و به امضای درخواست کننده می رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می تواند انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع انشاء مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع انشاء مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع انشاء مدعی یاد خواهد شد.

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، ثمن معامله، مال الاجاره، جنایات، مهریه، نفقه، ضمان به تلف یا اتلاف، همچنین دعاوی غیر مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، مقصود از آن مال است، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جنایت عظمی و غیره، شبه عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می تواند با معرفی یک گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می دهد [و] سپس سوگند توسط خواهان ادا می شود.

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورت لزوم از سوگند، حق وی ساقط می شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای او اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق وی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وراث هر یک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نمایند چنانچه بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وراث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه بینه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنبه جزایی آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خداوند متعال به سایر زبانها ادا گردد و در صورت نیاز به تغلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را از زمان، مکان و الفاظ تعیین می نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان در سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورت جلسه می گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت تعیین طرفین را احضار می نماید. در احضار نامه علت حضور قید می گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. درخواست شفاهی در صورت مجلس نوشته شده و به امضای درخواست کننده می رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می تواند انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع انشاء مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع انشاء مدعی یاد خواهد شد.

مبحث هشتم) نیابت قضایی

در هر موردی که رسیدگی به دلایلی، از قبیل تحقیقات از مطلعین و گواهان یا اقدام دیگری که می بایست خارج از مقر دادگاه رسیدگی کننده به دعوا و مباشرت دادگاه شرط نباشد، مرجع مذکور به دادگاه صلاحیتدار محل نیابت گیرد و تا حسب مورد اقدام لازم معمول و نتیجه را طی صورت مجلس به دادگاه نیابت دهنده اعلام نماید. اقدامات مذکور در صورتی معتبر خواهد بود که مورد وثوق دادگاه باشد.

در مواردی که تحقیقات باید خارج از کشور ایران به عمل آید، دادگاه در حدود صلاحیت معمول بین دولت ایران و کشور مورد نظر، به دادگاه کشوری که تحقیقات باید در آن انجام شود نیابت می دهد تا تحقیقات را به عمل آورده و صورت مجلس را ارسال دارد.

در صورتی که تحقیقات معموله در خارج از کشور متوقف بر وثوق دادگاه به نتیجه تحقیقات نیابتی نباشد، دادگاههای ایران می توانند به شرط معامله متقابل، نیابتی که از طرف دادگاههای خارجی دیگر راجع به تحقیقات قضایی به آنها داده می شود قبول کنند.

دادگاههای ایران نیابت تحقیقات قضایی را برابر قانون ایران انجام می دهند، لکن دادگاه کشور خارجی ترتیب خاصی برای رسیدگی معین کرده باشد، دادگاه ایران به شرط معامله متقابل و در صورتی که مخالف با موازین اسلام و قوانین مربوط به حقوق و اخلاق حسنه نباشد برابر آن عمل نماید.

در نیابت تحقیقات قضایی خارج از کشور، دادگاه نحوه بررسی و تحقیق را برابر قانون تعیین و از دادگاه خارجی که به آن نیابت داده می شود می خواهد که براساس آن، تحقیقات را انجام دهد. در صورتی که دادگاه یاد شده به طریق دیگری اقدام به بررسی و تحقیق نماید اعتبار آن منوط به نظر دادگاه خواهد بود.

فصل یازدهم) رأی

مبحث اول) صدور و انشای رأی

پس از اعلام ختم دادرسی در صورت امکان دادگاه در همان جلسه انشای رأی می نماید. در غیر این صورت حداکثر ظرف یک هفته انشا و اعلام می نماید. در غیر این صورت حداکثر ظرف یک هفته انشا و اعلام می نماید.

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می‌گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جابجایی ملک، شبه‌عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می‌تواند با معرفی گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می‌دهد [و] سپس سوگند توسط خواهان ادا می‌شود.

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورتی که از سوگند، حق وی ساقط می‌شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق وی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وراث هر یک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نمایند. بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وراث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می‌کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنب منکر آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خدا متعال به سایر زبان‌ها ادا گردد و در صورت نیاز به تعلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را از جهت زمان، مکان و الفاظ تعیین می‌نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان در سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورتجلسه می‌گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت تعیین طرفین را احضار می‌نماید. در احضار نامه علت حضور قید می‌گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی‌تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. در صورت شفاهی در صورتجلسه نوشته شده و به امضای درخواست کننده می‌رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می‌توان انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع امر مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع امر مدعی یاد خواهد شد.

ماده ۲۷۷. در کلیه دعاوی مالی که به هر علت و سببی به ذمه تعلق می‌گیرد، از قبیل بیع، صلح، اجاره، هبه، وصیت به نفع مدعی، جابجایی ملک، شبه‌عمد موجب دیه، چنانچه برای خواهان امکان اقامه بینه شرعی نباشد می‌تواند با معرفی گواه مرد یا دو گواه زن به ضمیمه یک سوگند، ادعای خود را اثبات کند. تبصره: در موارد مذکور در این ماده ابتدا گواه واجد شرایط، شهادت می‌دهد [و] سپس سوگند توسط خواهان ادا می‌شود.

ماده ۲۷۸. در دعوا بر میت، پس از اقامه بینه، سوگند خواهان نیز لازم است و در صورتی که از سوگند، حق وی ساقط می‌شود.

ماده ۲۷۹. هرگاه خواهان، در دعوا بر میت، وارث صاحب حق باشد و بر اثبات ادعای اقامه بینه کند علاوه بر آن باید ادای سوگند نماید. در صورت عدم اتیان سوگند، حق وی ساقط خواهد شد.

تبصره ۱: در صورت تعدد وراث هر یک نسبت به سهم خود باید ادای سوگند نمایند. بعضی ادای سوگند نموده و بعضی نکول کنند ادعا نسبت به کسانی که ادای سوگند کرده و نسبت به نکول کنندگان ساقط خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه وراث خوانده متعدد باشند و خواهان شخص دیگری باشد پس از اقامه توسط خواهان، ادای یک سوگند کفایت می‌کند.

ماده ۲۸۰. در حدود شرعی حق سوگند نیست مگر در سرقت که فقط نسبت به جنب منکر آن سوگند ثابت است، ولی حد سرقت با آن سوگند ثابت نخواهد شد.

ماده ۲۸۱. سوگند باید مطابق قرار دادگاه و با لفظ جلاله «والله»، «بالله»، «تالله» یا نام خدا متعال به سایر زبان‌ها ادا گردد و در صورت نیاز به تعلیظ، دادگاه کیفیت ادای آن را از جهت زمان، مکان و الفاظ تعیین می‌نماید. در هر حال، فرقی بین مسلمان و غیرمسلمان در سوگند به نام خداوند متعال نخواهد بود. مراتب اتیان سوگند صورتجلسه می‌گردد.

ماده ۲۸۲. در صورتی که طرفین حاضر نباشند، دادگاه محل ادای سوگند، تعیین وقت تعیین طرفین را احضار می‌نماید. در احضار نامه علت حضور قید می‌گردد.

ماده ۲۸۳. دادگاه نمی‌تواند بدون درخواست اصحاب دعوا سوگند دهد و اگر سوگند داد بر آن مترتب نخواهد بود و چنانچه پس از آن، درخواست اجرای سوگند شود باید سوگند تجدید گردد.

ماده ۲۸۴. درخواست سوگند از سوی متقاضی ممکن است شفاهی یا کتبی باشد. در صورت شفاهی در صورتجلسه نوشته شده و به امضای درخواست کننده می‌رسد و این درخواست تا پایان دادرسی می‌توان انجام داد.

ماده ۲۸۵. در صورتی که سوگند از سوی منکر باشد، سوگند بر عدم وجود یا عدم وقوع امر مدعی یاد خواهد شد و چنانچه سوگند از سوی مدعی باشد، سوگند بر وجود یا وقوع امر مدعی یاد خواهد شد.

مبحث هشتم) نیابت قضایی

در هر موردی که رسیدگی به دلایلی، از قبیل تحقیقات از مطلعین و گواهان یا محلی و یا هر اقدام دیگری که می‌بایست خارج از مقر دادگاه رسیدگی کننده به دعوا گیرد و مباشرت دادگاه شرط نباشد، مرجع مذکور به دادگاه صلاحیتدار محل نیابت محسوب می‌گردد. در مواردی که تحقیقات باید خارج از کشور مورد نظر، به دادگاه کشوری که تحقیقات باید در آن انجام شود نیابت می‌دهد تا تحقیقات را به عمل آورده و صورتجلسه را ارسال دارد. در مواردی که تحقیقات معموله در خارج از کشور متوقف بر وثوق دادگاه به نتیجه تحقیقات

دادگاه‌های ایران می‌توانند به شرط معامله متقابل، نیابتی که از طرف دادگاه‌های خارجی در خارج از کشور برای رسیدگی معین کرده باشد، دادگاه ایران را به شرط معامله متقابل و در صورتی که مخالف با موازین اسلام و قوانین مربوط به اخلاق حسنه نباشد برابر آن عمل نماید.

در نیابت تحقیقات قضایی خارج از کشور، دادگاه نحوه بررسی و تحقیق را برابر موازین تعیین و از دادگاه خارجی که به آن نیابت داده می‌شود می‌خواهد که براساس آن، تحقیقات را انجام دهد. در صورتی که دادگاه یاد شده به طریق دیگری اقدام به بررسی و تحقیق نماید اعتبار آن منوط به نظر دادگاه خواهد بود.

فصل یازدهم) رأی

مبحث اول) صدور و انشای رأی

پس از اعلام ختم دادرسی در صورت امکان دادگاه در همان جلسه انشای رأی می‌نماید. در غیر این صورت حداکثر ظرف یک هفته انشا و اعلام می‌نماید.